

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
M megjelenik
hétfé kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Mindenkinek szól.

A hadikölcsön aláírásának meghosszabbítása egyformán szól mindenkinek. Nincs az a tekintélyes összeg, amelynek jegyzése most már aztán teljes mentességet biztosítana a további kötelesek elől bárki-nek is. Először is aki újabb pénzhez jut, eddigi jegyzésének pótlásával éppen úgy a hazafias célt szolgálja, mint a saját maga érdekét, amelyet a hadikölcsönrel jövedelmezőbbben egyetlen kínálkozó más mód nem biztosít. Másodszor pedig ott van a serkentés a jegyzésre buzdítás, ami van legalább is olyan szolgálat a közél számára, mint a saját aláírás. Aki már jegyzett, az anyagi-lag is, erkölcsileg is megváltotta magának a jogot arra, hogy az ellenőrzés tógáját öltse magára, a maga életkörüben számon vegye, nyilvántartsa s kötelességei teljesítésére figyelmeztesse és sarkalja mindazokat, akiknek neve akár érthetetlen bizalmatlanság, akár pedig háborus sorsunk iránt tanusított vétkes közönyük folytán még mindig hiányzik az aláírók sorából.

Es különösen ennek az agitációs és ellenőrző közreműködésnek a hordereje annyival is nagyobb, mert ebben a két utóbbi kategóriában sajnálatos módon még a meghosszabbított aláírási idő alatt is nagyon sokan vannak. Az egyiket bizalmatlanságból, a másikat közönyből fel kell rázni s meg kell értetni vele, hogy amíg mások vérüket ontják és életüket áldozzák a haza oltárán, senkinek sincs joga ahhoz, hogy a front mögötti élet biztonságában és mikor minden elfolyó csöpp vér és minden elszálló élet valamennyiünk javáért pusztul, hogy ekkor egyetlen egy is akadjon köztünk, aki még a legkevesebb, az anyagi támogatást is megtagadja hazájának kockán forgó szent ügyét, holott annyi százezer magyarnak vérebe és életébe került, ugyanaz a háború az itthonlétők közül nagyon sokaknak, talán éppen ezeknek a bizalmatlanoknak és közönyösöknek esőktől ontotta a busás hasznokat.

Ha csak felét térítjük meg ezeknek a tévelygőknek a nemzet jövője felett döntő háborús céljaik érdekében, máris nagy szolgálatot tettünk. Minden újabb fillér, mellyel a nyolcadik hadikölcsön eredményét nagyobbra és fényesebbre fokozzuk, a háború győzelmes befejezéséhez szükséges erőtartalékunkat gyara-

pítja és ugyan annyival gyöngíti ellenségeinket, akikre győzelmi elszántságunknak a hadikölcsön sikerében jelentkező újabb biztosíték csak bomlasztó hatással lehet.

A német szociálista többség már hajlandó Elzászról tárgyalni.

Londonból jelentik a Nieuwe Rotterdamsche Courant-nak: Huysmans a Manchester Guardian-ban a következőket írja a német szociálista többségnek újabb állásfoglalásáról és azon határozatáról, hogy a semleges stockholmi békejavaslatot elfogadja eszmecsere alapjául:

Nagy haladás ez a lépés. Nem várhatjuk a német többségi szociálistáktól, hogy az entente szociálistáinak memorandumát elfogadják. Stockholmban beszélgetett már német többségi szociálistákkal és azt a benyomást szerezte, hogy hajlandók engedményeket tenni az elzász-lotharingiai kérdés kizárásával, a melyet tisztán német kérdésnek tartanak, magatartásuk azonban megváltozott azóta, amit holland befolyásnak tulajdoníthatunk. A hivatalos okiratok még nem érkeztek meg, de a mint megérkeznek, közzéteszik őket. De már az is, a mit tudunk, feljogosít bennünket a reménykedésre és optimizmusra.

A németek óriási küzdelmei.

Az ántánt hallatlan erőfeszítése. — Mindenáron döntést akar az ántánt.

A vezérkar jelentése.

Az olasz fronton nincs különösebb esemény, Albániában az ellenség ezelőtt 3 nappal ismét megkezdte támadásait. Berattól északra és a felső tiroli völgyben. Helyi eltolódásoktól eltekintve sehol sem sikerült az ellenségnek sikereket kivívni. A harcok még folyamatban vannak. A Semeni könyök és a tenger között felderítő osztagaink több helyen behatoltak az olaszok állásaiba.

A vezérkar főnöke.

A német trónörökös hadseregportja:

Az Aisne és a Marne közötti csata lankadatlan hevességgel tovább folyik. Az ellenség 20-án szenvedett veresége dacára friss hadosztályok és ujonnan edavont páncélos gépkocsik harcbevetésével ismét elkezdett támadásokra tört első vonalaink ellen. Támadásai megheiusultak. Foglyok megerősítik, hogy az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Tegnap harca ismét a német fegyverek új teljes sikerével járt.

Az Aisne és Hartenaktól délre levő terület között korábban a legerősebb pergőtűz vezette be az ellenséges támadásait, melyek Soissonsól délnyugatra és Hartenaktól északra vonalaink előtt összeomlottak. Ville Montoire pontjai voltak a küzdelemnek, melyet sikeresen elhárítottunk. A Qurktól kétoldalt ismét harcba indult vonalaink ellen. Friss erőkkel délután ismétellen támadott. Ellenlökéssel az aulchy le Chateautól két oldalt súlyos harc után.

Chateau Thierritől északra és északkelet felé az osztagaink megnehezítették az ellenségnek, hogy közeledjenek. A Soise harc vonalon tüzéségi tűz. A tenger között az angolok folytatták támadásaikat, véresen visszaverték.

Lu.

A béke utja.

Troelstra és Scheidemann a béke utját egyengeti.

Camill Huysmans a Manchester Guardian-ban annak a jelentőségéről ír cikket, hogy a német többségi szociálisták késznek nyilatkoztak a stockholmi semleges békejavaslatot eszmecsere alapjául elfogadni. Huysmans azt írja, hogy a német többségi szociálistáknak az az új állásfoglalása Troelstra közvetítésének köszönhető. Troelstra fellépése nagy benyomást gyakorolt úgy a német munkásokra, mint a német népre. A német többségi szociálisták hivatalos aktái ez ügyben még nem érkeztek meg, de a mit tudunk róluk, írja Huysmans, elég arra, hogy reménnyel töltsön el és hogy optimistákká tegyen.

Ehhez a cikkhez a Manchester Guardian a következőket írja:

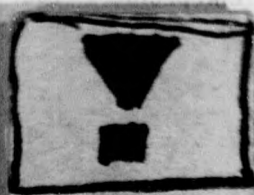
„Es Troelstra volt az a veszedelmes hollandi, akinek megtiltották, hogy idejőjjön, mert Scheidemannal tárgyalt. Most kiderült, hogy Troelstrának az volt a célja, hogy Scheidemannt megnyerje annak az egy pontnak, a mely eddig szinte legyőzhetetlen akadály volt a békének. Scheidemann ezzel közeledett az entente feltételeihez. Ilyenek a háború paradoxonjai!”

Mit akar

az ántánt?

Három elfogadható feltételt.

A Dayl News antánt határozatok:

Jegyezzen mindenki hadikölcsön.

A franciák huszezer foglyot és négyszáz ágyut jelentenek

A Marne és az Aisne között tegnap megindult csata ma egész nap a legnagyobb hevességgel folyt tovább. Az ellenség az egész vonalon nagy tartalékokat vetett harcba és megkísérelte előrenyomulásunk feltartóztatását. Erőfeszítései ellenére is folytattuk sikereinket egy nagy frontrészen. A balszárnyon a Soissonstól délnyugatra levő fensikon és Chaudunnál állunk. A centrumban a Vaux—Castille Villers—Helon—Norcy sur Quarq vonalat három helyen átléptük. A jobbszárnyon heves harc után elfoglaltuk a Bonnestól északnyugatra levő fensiket és a Courehampstól északra levő magaslatokat és Torcyn tul nyomultunk előre. Az eddigi összegyűjtött foglyok száma meghaladja a tizenhét ezret, köztük van két ezredes a törzskarával. Több mint 360 ágyut zsákmányoltunk, köztük egy 21 centiméteres üteget

Félegyházán munkapárti ült Holló örökébe.

A Holló Lajos halálával megüresedett kiskunfélegyházi kerületben tegnap folyt le a képviselőválasztás, amely rendkívül erős küzdelem után a munkapárt győzelmével végződött. A munkapárt jelöltje Fazekas Ágoston pastmezei alispán, a függetlenségi Károlyi-párt jelöltje pedig Horváth Zoltán dr. félegyházi ügyvéd volt. A munkapárt hatvanegyszötöttséggel győzött, de ez az arányszám főképp annak tulajdonítható, hogy mikor a végsőkig feszített küzdelem már teljesen reménytelen volt és a Horváth-párti szavazók mind elfogytak, a függetlenségi párt bizalmi férfiai elkeseredve otthagyták a választási helyiséget és a munkapárt ellenőrzés nélkül szavazták le tartalékba dugott embereit. Délután félhat órakor tüzték ki a zárórát és ekkor a függetlenségi párt huszonkét szavazatot vezetett. A választási bődélől izgatottan rohant ki az egyik bizalmi férfi és mámorosan kiáltott a függetlenségiek felé:

— Győztünk emberek, győztünk!

Ez annál valószínűbb volt, mert a munkapárt utolsó turnusai már csak yengén adták a szavazókat. A záróra azonban lesújtó meglepetéseket okozott, a munkapárt felvonultatta tartalékát és a helyzet rohamosan kezdett megváltozni. Nem sokkal ekkor egy negyedóra és a függetlenségek már látták, hogy elvesztették a küzdelmet. Az óségi függetlenségi kerületet, melyet Holló Lajos és harmincegy esztendeig képviselt, a munkapárti pénztel, terorral és a korrupció minden elképzelhető eszközeivel hatalmába kerítette a munkapárt.

A VALLÁS és a cigarettá-hüvely mentes minden egyetemen, így az egész országban nem árthat. Kapható Kovács Sándor papírkereskedéséből, Makón, Szeged utca. I. szám.

Közgyűlés a városnál.

Makó város új főmérnöke.

Megszavazták a négy milliós kölcsön felvételét.

Rendkívüli közgyűlés volt ma a városnál. Rendkívül fontos tárgyakról volt szó, amelyek mind úgy lettek elintézve, hogy a közönség meglehetősen elégedve a képviselőtestület mai munkájával.

A közgyűlés első tárgya a főmérnöki állás betöltése volt. Összesen hatan pályáztak erre az állásra, a hat pályázó közül 61 szóval 30 ellenében Künzl Ernő lett megválasztva. Makó város új főmérnökéről sikerült megtudnunk a következőket: Künzl főmérnök egyetemi tanulmányait a budapesti Józsefműegyetemen végezte, ezután a magyaróvári gazdasági akadémián gazdasági kurzust végzett, majd hosszabb tanulmányutat töltött a külföldön. Külön oklevele van a dinamogépek kezeléséből, ami tekintve a villanytelepet s annak esetleges városiasítását, igen nagy jelentőségű dolog. Nagyobb bel- és külföldi gyárakban, az aradi kultur-mérnöki hivatalban dolgozott. Legutóbb egy belvizszabályozó társulatnál tevékenykedett. Ebből a működési idejéből kitűnő bizonyítványai vannak, amelyek szakképzettségét nagyon dicsérik. Összes bizonyítványai rendkívüli szaktudásról és ráteremttségről tesznek tanúságot. Így hát megválasztása valósággal nyereség a városra.

A választás után megkezdődött a tulajdonképeni közgyűlés, melyen napirend előtt Eckhardt Vilmos több közéleti ügyben interpellálta a polgármestert. Így például arra figyelmeztette a polgármestert, hogy ezentúl a gazdák részére érkező dohányt ne a megyei gazdasági egyesület, hanem a makói gazdasági egyesület ossza szét, továbbá kérte a polgármestert, hogy az állatrevizálásnál ne a makói gazdáktól vegyék el a marhákat, hanem a nagybirtokosoktól, akik marhát hizlalnak. Végül arra kérte a polgármestert, hogy hasson oda, miszerint azok a gazdák is részesüljenek prémiumban, akik saját hibájukon kívül, nem csépelhetek idejében. Eckhardt képviselő felszólalására a polgármester megnyugtató válaszokat adott.

A napirendnek azon tárgyát amelylyel a város 4 millió kölcsön felvételét elhatározta, minthogy ez a városra nézve nagyon előnyös, a képviselőtestület elfogadta. A „Makói Független Ujság” már ismertette a kölcsön felvétel előnyeit s így csak örvendünk, hogy a képviselőtestület magáévá tette a pénzügyi bizottság ezen okos határozatát.

Egyhangulag tudomásul vette a képviselőtestület, hogy a város az Iparbank helyiségeit (az emeleti részt) a városi közéleti üzem céljaira kivette. Megszűnik hát a

tolongás a városházán, amely hátráltatott minden hivatalos munkálkodást. Az új közéleti hivatal már új helyiségben fog működni.

Augusztus 15-ig tilos a gabonabevásárlás.

A kormány meghosszabbította a gabonabevásárlási tilalmat.

A polgármester közhírré teszi, hogy a közéleti miniszter a nem termelő lakosság gabona beszerzését f. évi augusztus hó 15-ig betiltotta, ennél fogva a hatóság a nem termelők számára gabona beszerzési utalványokat nem adhat ki. Addig, amíg beszerzési utalványokat kiadni nem lehet, az ellátatlan lakosságot a szükséges liszttel a hatóság látja el, tehát akinek készlete nincs, liszt és kenyérjegy kiváltása végett jelentkezzék.

A jelentkezés alkalmával mindenki hozza magával a cukor könyvét, őrleési-jegyét, esetleg kenyérjegyét is. Aki már a beszerzési utalványát kiváltotta, de arra még búzát nem kapott, az a beszerzési utalványát is okvetlen hozza magával, mert az utalvány hátlapjára fel kell jegeznie a kenyérjegy kiadását.

NAPI HIREK

— A nehezebb munkát végző ipari munkások fejkvótája. A közéleti miniszter értesítette a hatóságokat, hogy a nehezebb munkát végző ipari alkalmazottaknak, épp úgy, mint a mezőgazdasági munkásoknak, felemelte a fejkvótát. A miniszter rendelkezése szerint a bányamunkásoknak 350—400, a mozdonyvezetőknek és fűtőknek 500, az éjjeli munkásoknak 400 és minden más nehéz testi munkát végző ipari munkásnak 350 gramm lisztet kell napi fejadagként kiadni. Az augusztusi liszt kiosztásnál már e szerint történjék a kiutalás.

— A kisiparosok támogatása. A kormány régi terve, hogy a kisiparosokat a háború után erőteljesen segítse és általában talpraállítsa a tönkrement kisipart. Mint értesülünk, a kereskedelemügyi minisztérium erre vonatkozó terve már el is készült és a lényege az, hogy az állam a Pénzügyi Központ útján 80 millió koronát fog a kisiparosok rendelkezésére bocsátani, kölcsön formájában. A Pénzügyi Központ az ország összes pénzügyi intézetei útján folyósítja a 80 milliót. Ötezer koronáig terjedő kamatmentes kölcsönt fognak folyósítani, a melyet különös méltánylás érdemlő esetekben 10.000 K-ra fognak felemelni. Az igényjogosultságot bizottságok fogják megállapítani. E bizottságokat a kamarák és a különböző közigazgatási, valamint iparhatósági megbi-

zottságok fogják megalakítani. A kisiparosokat a Technológiai Múzeum még gépekkel is el fogja látni, a kereskedelemügyi miniszter azonban életbe akarja léptetni a tíz évvel ezelőtt rendszeresített állami kisipari segélyakciót.

— Apaállattulajdonosok figyelmébe. Makó város gazdasági hivatala közli, hogy mindazok, kiknek tulajdonába 1 és fél éves vagy ennél idősebb bika, vagy 1 éves vagy ennél idősebb kan sertés van és a f. évre köztanyósztásra tenyésztésvizsgálóval nincs, apaállataik megvizsgáltatni kötelesek. A tenyésztésvizsgálóval ellátott állatok a folyamatban levő marha rekiválás alkalmával el nem rekiváltatnak. Az apaállatok vizsgálata a következő sorrendben fog megtartatni: f. év augusztus hó 9-én d. e. 8 órától 11 óráig a v. mázsaházánál. Augusztus hó 10-én délelőtt az ígási csárdánál, délután a rákosi szövetkezetnél. A megvizsgáltandó apaállatok a f. év aug. 7-ig a városházán a gazdasági tanácsoknál bejelentendők.

— A cirokmag és cirokszáll készletek zár alá vétele. A miniszterium elrendelte a cirokmag és cirokszáll készletek zár alá vételét. Az azonban nem akadályozza a birtokost abban, hogy a zár alá vett készletét saját házi szükségletére és gazdaságában felhasználja. A cirokmagkészletét a birtokos csak a Haditermék Rt.-nak, cirokszállkészletét pedig a Takarmányforgalmi Rt.-nak adhatja el.

— A belügyminiszter a gyermekhalandóság csökkentése érdekében. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint belügyminiszter feliratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben meghagyja, hogy igyekezzenek a nagymérvű gyermekhalandóság csökkentése érdekében mindent megtenni. A kormány előkészíti ezt az országos akciót és megteszi az országos intézkedéseket. A belügyminiszter kifejti, hogy a közegészségügynek a közigazgatás körébe vágó fejlesztése és kiegészítése, a csecsemő- és gyermekvédelem fokozatosabb gondozása, az állami gyermekvédelem továbbfejlesztése, a verébajok és a tüdővész terjedésének korlátozása s azok orvoslása mind oly feladatok, melyek megoldása folyamatban van és legközelebb a törvényhozás elé kerülnek. A tanszemélyzet s különösen a néptanítók megfelelő utasítása végett a vallás és közoktatásügyi miniszterhez fordult s az igazságügyminisztert is megkereste, hogy különösen a magzatelhajtás és az azzal kapcsolatos bűncselekmények ildözésére és szigorú megtorlására hívja fel a kir. ügyészségek figyelmét. Nem új teendőket kíván a különben is munkával elárasztott közigazgatási közegekre kiharítani, de megkívánja, hogy rendes teendőik körében nyitott szemmel kísérjék a népesedési mozgalmat és ott, ahol visszafogott tapasztalnak vagy annak aká a

lelkészek, akár a tanítók utján vagy egyébként jutnak tudomására, tegyék meg azonnal a hatáskörükbe tartozó intézkedéseket, vagy pedig forduljanak azonnal a felsőbb hatóságokhoz.

Nem szabad dohánymagot termesztetni. A budapesti dohánybevéltő felügyelőség tudatja, hogy a kincstári dohánytermelőknek a legsúlyosabb pénzbüntetés terhe alatt tilos a saját használatukra dohánymagot termesztetni. Azonban nem kell a dohányos embereknek kétségbeesni, hogy most már magja véssz ennek az átkosnak szükséges növénynek, amelynek terméke után jobban töri magát az ember, mint az eleség után, mert a tilalom mellett az is áll az értesítésben, hogy a kiskunfélegyházi dohánybevéltő annak idején díjtalanul fog adni a termelőknek fajtisza magot. Bár csak ne adna soha seki, mondják ezek ezren s talán a legőszintébb szívből azok, akik egy félóraig nem tudnak nikotin nélkül élni.

Dohányt kapnak a méhészek. A Nagyváradon székelő „Tiszántúli Méhészegyesület” a pénzügyminiszterium által részére engedélyezett pipadohány szetosztását megkezdte. Egyélti tagok fejéknél 10 csomag dohányt kapnak, ennek beváltási költsége 2 korona. A vidéki tagok lehelyesében teszik ha csoportosan összeállanak és együttesen jelentik be. Jelentkezni a makói postán is lehet. Dohányt csak azok a régi és új tagok kaphatnak, akik a tagdíjjal nincsenek hátralékban, illetve azt a bejelentéssel egyidejűleg beküldik.

A gyógynövények fokozottabb termelése és forgalombahozatala érdekében a földművelésügyi miniszterium nagyobb akciót készít elő a célból felszólította a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a vadon termő gyógynövények gyűjtésével, valamint forgalombahozatalával foglalkozó kereskedőkről Minden adatot bocsássanak rendelkezésre.

Hogyan lehet ecetet készíteni házilag? Vesszünk vagy 30 fillérrért élesztőt, ezt 20 deka cukorral fél liter vízben elolvasszjuk és egy böszájú üvegbe töltjük, melyet aztán a konyhában meleg helyen, vásszonnal lekötvé tartjuk, legalkalmasabb a takaréktűzhely közelében, vagy annak tetején. Ha pár nap múlva a folyadék már elég savanyu szagú, feltöltjük vízzel 4 literre. Közben ami a háztartásban akad, mint például gyümölcs, lehámozott gyümölcshéjak, magháza, esetleg megromlott befőtt gyümölcs leve, vagy az élvezhetetlenné vált gyümölcs magjától megtisztítva is hozzátendő. Ecetessé vált eltelt paradicsom is nagyon alkalmas a hozzátevéshez. 4-4 hetenkint az ecetet letöltjük, felforraltjuk, a meghűlt és leülepedett ecetet aztán megfiltráljuk és jól bedugaszolt, beszürkolt üvegekben a felbontásig eltartjuk. A sűrű és egyéb maradékhoz új

élesztőt és cukros oldatot téve, az ecetkészítést megszakítás nélkül folytathatjuk.

Megkezdik a cérna szetosztását. A kereskedelmi miniszter intézkedésére a Pamutközpont cérnakészleteket gyűjtött arra a célra, hogy a közönséget maximális áron bizonyos mennyiségű cérnával láthassa el. Már annyi készlet halmozódott fel, hogy megkezdhetik a cérnakiosztást, a mi előreláthatólag egy-két héten belül meg is fog történni. A közönség háztartásonként ötven méter fekete és ötven méter fehér cérnát tartalmazó orsokat fog kapni erre a célra szolgáló jegyek ellenében. A jegyek kiosztása közgazdasági uton fog megtörténni. Minden háztartásnak igénye van erre a cérnamentésre és azt meg is fogja kapni. A miniszter intézkedésére selyemcérnát is fognak előállítani, azonban ezt csak olyan iparúzők részére biztosíthatják, a kik selyemárukkal dolgoznak. Ez a mennyiség azonban nem lesz jelentékeny.

A cukorkaárak maximálása. A cukorkaárak maximálására vonatkozó rendelet tervezete elkészült és mint értesülünk, a közönségesebb típusa cukorka kilójának ára 6 koronában van megállapítva. Ezután a cukorkák ára finomságuk szerint fokozatosan emelkedik egész 9 koronáig.

A nyugat július 16-ki száma a következő tartalommal jelent meg: Páthy Károly: Péterfy Jenő emlékezete. Kádár Endre: Balajka. (Regény. VII.) Farkas Aladár: Asszonyvárás. (Versek.) Julián Éva: Csened. (Novella.) Fazekas Frey Imre: Négy vers. A politika mögöl: Ignótus: A választójog bukása. Gellért Oskár: Kühnmann arcképe. Ady Endre: Elégedetlen ifjú panasza. (Vers.) Babits Mihály: Lévai. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Vilmos Császár-ut 51. szám. Előfizetési ára: Egy évre 36 K. Félévre 18 K. Egyes szám ára 1 K 80 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án.

Készül a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosítása.

Rendület jelenik meg a kereskedősegédek és magántisztviselők szolgálati viszonyának rendezéséről.

Értesülésünk szerint Szerényi József kereskedelemügyi miniszter komolyan foglalkozik a magánalkalmazottak kötelező nyugdíjbiztosításának törvényhozási intézkedés útján való megoldásáról. A miniszter rövidesen törvényjavaslatot is dolgoz ki a kérdésről, addig is azonban kormányrendelettel igyekszik megoldani a legsürgősebb teendőket.

Rövidesen rendület jelenik meg a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők szolgálati viszonyának rendezéséről. Ez a rendület életbelépteti a kereskedelmi és ipari bíróságokat, amelyek a konkrét

esetekben fognak intézkedni. E bíróságok feladata lesz határozatot hozni a magánalkalmazottak végkielégítésének a kérdésében is.

E kérdés rendezését illetőleg e pillanatban a miniszter előtt fekszik már a kereskedelmi és iparkamarák javaslata, amely úgy szól, hogy a magánalkalmazottaknak, a munkaadótól igényelhető végkielégítése progressive módon állapíttassék meg úgy, hogy a végkielégítés kulcsa két évi szolgálat után 5 százaléknál kezdődjék és husz éven belül érje el a teljes 100 százalékot. A végkielégítés összege a mindenféle címen élvezett összjövedelem után állapíttassék meg. A nyugdíjalappal rendelkező vállalatoknál végkielégítést csak a nyugdíj jogosultságot meg el nem ért alkalmazottak kaphatnak. A háborús évekből legalább kettőt kell beszámítani azoknál az alkalmazottaknál, akiknek szolgálati szerződésük bevonulásuk miatt szünetel.

A háboruból visszatért, de felmondás útján elbocsájtott alkalmazottak végkielégítések meghatározásánál a számításba veendő munkadíj a háboru előtt élvezett munkadíjnak legfeljebb másfélszerese lesz. Ha a háboru után az alkalmazott indokolatlanul nem lép be a céghez, amely bevonulása tartalma alatt nem vonta meg tőle javadalmazását, úgy ezt az alkalmazottat kötelezni kell arra, hogy az élvezett fizetéssel arányban álló időtartamára az őt fizető céghez térjen vissza.

A kibocsájtandó rendelet szerint a végkielégítési igény nem örökölhető ugyan, de viszont mindazokat megilleti, akiknek eltartásáról az alkalmazott gondoskodni köteles lett volna. A rendelet alkalmassá ki fogja mondani, hogy az alkalmazottak részéről nem támasztható követelés oly munkaadóval szemben, akinek üzeme a háboru következtében megszűnt, vagy annyira csökken, hogy kötelezettségeinek eleget nem tehet.

SZINHÁZ

„Féltékenység”. Ezt a kiváló színjátékot mutatta be tegnap este a színház nagy és előkelő közönség előtt. A darab elsőrendű irodalmi alkotás és színészeink igazán kifogástalanul játszották meg. Révész Ilonka, H. Lengyel Irén, Kényes Margit, a férfiak közül: Hidvégi, Garai, Komlós és Tibor Dezső igazán szép dolgot produkáltak. Okosan tenné az igazgató, ha a „Féltékenység”-et ismételtlen műsorra tűzné. Az ilyen kiváló darabokra és egyszerű előadásokra mindig megtelik a színház.

Színházi heti műsor.

Kedd páratlan bérlet: Szibill.
Szerda páros bérlet, itt először: *Öfensége kalapja*.
Csütörtök páratlan bérlet, másodszor: *Öfensége kalapja*.

Péntek páros bérlet, itt először: *Oh Teréz*.

Szombat páratlan bérlet, másodszor: *Oh Teréz*.

Öfensége kalapja. Ezt a rendkívül mulatságos, kedves és szellemes bohózatot melyet a magyar színházban közel százszor játszottak, szerdán és csütörtökön este mutatja be a színház. A kitérő orab vezesszerepeit H. Lengyel Irén. Nádasyné, Kényes Margit, Hidvégi, Garai, Thorma, Tibor, Komlós, Kürthi és Rónay játsszák. A ki jól akar mulatni, az el ne mulassa megnézni az „Öfensége kalapja” című előadását.

Oh Teréz bemutatója. Jean Gilbertnek a kitérő zenészerzőnek legújabb vig operetjé „Oh Teréz” e héten pénteken és szombaton kerül bemutatásra. Az operett címszerepét Szében Margit játssza.

ELADÓ

3 drb. férfi kabát és felöltő
Kazinci utca 3.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

Kiadó föld.

A várostól mintegy 12 kilométerre, a királyhegyesi-ut mentén, Siket Sámuel szomszédságában **ÖT KÖBLÖS FÖLD** gabona vagy kukorica alá kiadó.

Értekezhetni a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Eladó szőlőföld.

A lesi-szőlőben, négyszáz négyszögöl szőlőföld, szőlőterméssel együtt, eladó.

Értekezhetni a Makói Független Ujság kiadóhivatalában.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztas-

földek eladó.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

KÉT CIMTÁBLA

egy nagy és egy kicsi eladó.
Értekezni lehet Hajnal-u. 13. sz. a.

ÖZV. DR. KISS PÁLNÉVAL.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irt: Fölgessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

— Micsoda? vetette fel tekintetét az öreg. Még reményed sincs!

— Érts meg atyám! Egy oly széles és agyszólván kiszámíthatatlan leány mellett, mint Etalka, semmi biztosat nem lehet mondani!

— És úgy látszik te nem is törekszel! Nem ütöd a vasat!

Ödön csodálkozva nézet atyjára. Nem tudta elképzelni, miért sürgeti egyszerre? Az öreg ar észrevette ezt s így szólt:

— Hallgass ide fiam. Először is azt kérdezem, vajjon a magad részéről van-e hajlandóság ehhez a házassághoz. Ha van, akkor ezt meg kell valósítani minden áron. Erted minden áron!

— De miért atyám? Ezt nem értem.

Az öreg egy percig maga elé szegezte tekintetét s küszködni látszott. Eszrevehető volt, hogy neheze érik álláspontjának kifejtése. Végre azonban mégis megszólalt:

— Kedves fiam, elérkezett tehát az idő, hogy végre felvilágosítsalak. Nem minden arany ami fénylik. A baróság nekem töméntelen pénzem-

be került. A fővárosi nagy háztartás is óriási pénzt emésztet fel évenként. Isten nyugasztalja szegény megboldogult anyátokat, de tulságosan pazarló volt. Ő végette kerestem a kitüntetések és áldoztam értük! Az ő nagyravágyása ragadott egyik végtelből a másikba. Fényüzésének kielégítése óriási megfeszítésembe került. Adósságokba vertem magam. Anyátok halála után ide visszavonulva a legégetőbb tartozások egy részét letörlesztettem ugyan, de még egy két jelentékeny tétel van hátra. A törlesztés nehezen megy, mer a birtok rosszul jövedelmez. Ödön egyre növekvő idegenkedéssel hallgatta e kellemetlen felfedezéseket.

— Csodálkozol fiam? De lásd, ennek egy részben ti gyermekek is okai vagytok. Nektek, de különösen neked jelentékeny zsebpénz kell és kellett mindig. Vadászatok, lófuttatások s egyéb őrü szenvedélyek nagy összegeket nyeltek évenként. Tavaly is huszezer forintot vesztettél a tavaszi lófuttatásokon.

Ödön bosszus mozdulatot tett.

— Csak légy esendesen fiam! intett kezével az öreg ur. Nem akarok neked e miatt szemrehányást tenni. A pénzek elusztak — ezeket többé vissza szerezni nem lehet. De legalább gondoldj a jövőre és igyekezzél jó parthiét csinálni.

Ödön könnyűvérű létere csakhamar visszanyerte gondatlanságát.

(Folyt. köv.)

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Újság

hirdetési rovatában. A Makói Független Újság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban.

Dacára a háboru okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Újság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

Egyszer megjelenő kishirdetés a Makói Független Újságban

1 korona.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős esont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák. Hardtmuth és Faber 2-s és 3-s számuak. Színes ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta! —

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében, Szegedi-utca 1. szám.